

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting De Buitenkans

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 15 november 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting De Buitenkans. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

We concluderen dat het onderwijs dat het bestuur en het schoolteam realiseren, van voldoende kwaliteit is. We onderzochten negen standaarden. Zeven daarvan zijn van voldoende kwaliteit, één standaard is gewaardeerd als goed en één standaard kan niet worden beoordeeld vanwege te weinig leerlingen in groep acht.

Wat gaat goed?

Het bestuur van Stichting De Buitenkans zorgt ervoor dat iedereen die taken uitvoert op de school en voor het onderwijs, dit kan doen. Dit geldt voor de leraren en mentoren, de directie, de medezeggenschapsraad en het overige personeel. Er is openheid over de beleidskeuzes en -afwegingen die het bestuur maakt. De relatie die het bestuur onderhoudt met het personeel en de medezeggenschapsraad is transparant en opbouwend.

We hebben vastgesteld dat de leraren gebruik maken van uitgebreide observaties en methodeonafhankelijke toetsen om de leervorderingen van de individuele leerlingen zorgvuldig en inzichtelijk vast te leggen en te analyseren.

In de lessen die wij bezochten en de gesprekken die wij voerden, constateerden we dat de leraren een goed pedagogisch klimaat realiseren. Zij bieden de leerlingen actieve ondersteuning bij hun leerproces en er was rust in de groepen. Dat laatste komt ook omdat er duidelijke regels en afspraken zijn over de onderlinge omgang.

Het financieel beheer van het bestuur is in orde. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. Het bestuur verkrijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de overheid ontvangt, in overeenstemming met de wettelijke eisen.

Bestuur: Stichting De Buitenkans
Bestuursnummer: 42728

School onder bestuur: Basisschool De Buitenkans

Totaal aantal leerlingen: 91
(Teldatum: 1 oktober 2018)

BRIN: 31DF

Wat kan beter?

De gemaakte afspraken die binnen de school worden gemaakt, kunnen beter worden vastgelegd. De intern toezichthouder geven wij daarnaast in overweging in het volgende jaarverslag aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop.

Het bestuur wordt ook aangeraden in het volgende jaarverslag aandacht te besteden aan de verdere implementatie van de Code Goed Bestuur.

Tot slot wordt het bestuur aangeraden de ontwikkeling van een strategisch beleidsplan vorm te gaan geven om zodoende de te bereiken doelen concreet te maken.

Wat moet beter?

Wat beter moet is het meten en analyseren van de gegevens op groeps- en schoolniveau zodat het leerrendement van het onderwijs beter in beeld wordt gebracht. De school krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Vervolg

We bezoeken het bestuur en de school in principe weer over vier jaren tenzij de uitvoering van de herstelopdracht aanleiding geeft om eerder onderzoek uit te voeren. Indien uit onze (jaarlijkse) risicoanalyse blijkt dat er redenen zijn voor een kwaliteitsonderzoek, bezoekt de inspectie van het onderwijs de school eerder.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau	8
	2.3. Afspraken over vervolgtoezicht	14
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	15
4.	Reactie van het bestuur	19

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in mei 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij het bestuur van Stichting De Buitenkans te Heerenveen.

In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur en de directie, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het bestuur verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij basisschool De Buitenkans. We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek.

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de school is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze school betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met de directeur, intern begeleider, leerlingen, ouders, leraren en mentoren en verschillende lessen bezocht.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het onderzoek dat we uitvoerden op de basisschool

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat Kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau samenvalt met Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we de beschrijving hiervan achterwege op schoolniveau.

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Deze worden in paragraaf 2.1 nader toegelicht.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

De hoofdvraag uit dit onderzoek luidt: *is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?*

We kunnen deze vraag positief beantwoorden. We hebben vastgesteld dat er in het bestuurlijk handelen voldoende sturing is en dat dit ook voldoende zichtbaar is in de uitwerking van de onderwijspraktijk.

We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit van Stichting De Buitenkans. Ook de financiële rechtmatigheid is in orde. Wel dient aandacht te worden besteed aan het beschikbare buffervermogen om onvoorziene risico's op te vangen. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Het bestuur van Stichting De Buitenkans heeft voldoende zicht op onderwijskwaliteit die het schoolteam realiseert.

De lijnen tussen bestuur en het schoolteam zijn kort: de directeur van de school, die leiding geeft aan het team, heeft frequent contact met het Dagelijks Bestuur (DB).

Dit DB vormt samen met het Algemeen Bestuur (AB) het Collectief Bestuur (CB). In zelfstandige AB-vergaderingen wordt nagegaan of het DB de besluiten van het CB correct uitvoert. Een vooraf vastgesteld jaarplan geeft aan hoe toezicht wordt gehouden op het onderwijs, personeel, en organisatie, de financiën en de huisvesting.

Er is een schoolplan dat dateert uit 2016. De inhoud van dit plan vormt de basis voor de jaarplannen. De jaarplannen geven een beeld van de plannen en intenties van de school, waarbij evaluatiemomenten zijn gepland en professionalisering van het team is opgenomen. De plannen van de school zijn gebaseerd op de doelen die zij willen bereiken. De cyclus van kwaliteitszorg is binnen de korte periode dat de basisschool bestaat, in de basis voldoende aanwezig en er wordt actief gestuurd op onderwijskwaliteit. De kwaliteitszorg vraagt om verdere doorontwikkeling, met name op het formuleren van meetbare doelen. Op deze wijze kan door het bestuur worden vastgesteld in hoeverre de doelen daadwerkelijk zijn behaald.

Een sterk punt is dat er een visie bestaat op gedoseerd groeien van het aantal leerlingen, ondanks de verplichting om binnen de gestelde termijn het benodigd aantal leerlingen te hebben ingeschreven om het voortbestaan van de basisschool te borgen.

Naast de positieve punten zijn er ook punten die dienen te worden verbeterd. Het bestuur heeft de leeropbrengsten van de individuele leerlingen in beeld. Echter, in het leerling- en onderwijsvolgsysteem dat de school gebruikt ontbreken een overzicht en een analyse van de vorderingen in de kennis en vaardigheden op het niveau van de groep en van de school. Het bestuur heeft daardoor in beperkte mate zicht op de effectiviteit van het onderwijs op groeps- en schoolniveau. De standaard OP2 Zicht op ontwikkeling is om deze reden ten dele onvoldoende (deels niet voldaan aan art 8, zesde lid, WPO). Hiervoor krijgt het bestuur een herstelopdracht.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Zowel op bestuursniveau als op schoolniveau stellen we vast dat er een gezamenlijke focus is op verbetering van de professionaliteit en het handelen daarin.

De schoolorganisatie kent korte lijnen in de aansturing. De scheiding tussen uitvoerend en toezichhoudend deel van het bestuur is tegelijkertijd helder vastgelegd binnen een one-tier model.

De code goed bestuur is ingevoerd en de code wordt in de praktijk goed nageleefd. De rollen zijn duidelijk en de communicatie verloopt volgens de afspraken die zijn gemaakt.

Op schoolniveau zien we dat er een breed gedragen kwaliteitsbewustzijn is in het team. Het bestuur bevordert een professionele kwaliteitscultuur binnen het team door een scholingsbeleid te voeren dat is gericht op het versterken van het competenties van de leraren.

Een sterk punt is dat het bestuur investeert in de onderwijskwaliteit door nieuwe leraren te scholen in het onderwijsconcept voordat zij daadwerkelijk onderwijs gaan verzorgen. Daarnaast is er sprake van gedeelde verantwoordelijkheid van alle medewerkers voor de organisatie. Er is een sterke focus op de verdere doorontwikkeling van het schoolconcept. Hoewel de onderwijsvisie breed wordt gedragen en omarmd, vraagt het vastleggen van afspraken wel om extra aandacht.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school (KA3)?

In de officiële documenten (Jaarverslag) verantwoordt het bestuur zich in voldoende mate over de gerealiseerde kwaliteit van zijn handelen. Daarvan maken de volgende beleidsterreinen deel uit: onderwijs, personeel, en organisatie en financiën.

In het gesprek dat wij voerden met een aantal leden van de medezeggenschapsraad (MR), werd ons duidelijk dat de communicatie met het bestuur open en transparant verloopt. Het bestuur voorziet via de directeur de MR van relevante beleidsstukken. De MR-leden kunnen scholing volgen om hun werkzaamheden in de MR goed uit te voeren.

De jaarlijkse rapportage van de directeur van de school, is een verantwoordingsdocument van de directeur naar het bestuur. De kwartaalrapportages van de directeur vormen een belangrijke aanvullende bron van informatie voor het bestuur waarin op allerlei beleidsgebieden periodieke voortgangsinformatie worden verstrekt. De diverse rapportages verschaffen in gezamenlijkheid inzicht in de resultaten van de onderwijsprocessen en van het leren.

In de jaarlijkse schoolgids beschrijft de school haar doelen en de wijze waarop zij tot resultaat komt. Het is gewenst explicieter te vermelden welke leerresultaten daadwerkelijk zijn behaald.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het Financieel beheer op de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid. De financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als ‘voldoende’. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als ‘voldoende’.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75		2,32	1,46	1,33	0,71	1,77
Solvabiliteit 2	< 0,30		0,67	0,63	0,59	0,29	0,56
Weerstandvermogen	< 5%		35,14	17,17	12,88	2,48	11,36
Huisvestingsratio	> 10%		5,10	7,34	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%		35,14	-1,49	-3,90	-8,61	9,48

Wij beoordelen de financiële continuïteit als ‘voldoende’. De tabel bevat geen indicatie van financiële risico’s voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigde dat beeld. Wel zijn een aantal (verwachte) kengetallen beneden de signaleringswaarden die de inspectie hanteert. Dit kan worden verklaard doordat er sprake is van een startende school en een nieuw bestuur in relatie tot de bekostigingssystematiek die het Rijk hanteert (T-1).

De school is met ingang van het schooljaar 2016-2017 gestart als enige school van het bestuur. De aanloopkosten van een nieuwe school zijn relatief hoog, waardoor het de eerste jaren moeilijk is om een buffervermogen op te bouwen en waardoor ook de kengetallen een vertekend beeld te zien geven ten opzichte van besturen die al langer bestaan. De ambities om een school op te zetten vergen dan ook grote investeringen, waarbij met name de keuze voor veel begeleiding leidt tot hoge personele lasten. Toch is het van belang dat het bestuur zich realiseert dat onvoorziene uitgaven kunnen leiden tot liquiditeitsproblemen wanneer een te laag vermogen wordt aangehouden. In het meerjarenbeleid zou daarom naast de beoogde verbetering en uitbreiding van het onderwijs ook voldoende aandacht moeten zijn om tijdig een voldoende hoog buffervermogen op te bouwen.

Verder wijzen wij op het volgende aandachtspunt.

De school heeft nog niet de stichtingsnorm bereikt. Of deze zal worden gehaald is niet geheel zeker. De mogelijkheid bestaat dat de toestroom van leerlingen vanuit de kinderopvang voldoende is, zeker wanneer de termijn voor het behalen van de stichtingsnorm met ingang van het kalenderjaar 2020 zal worden verlengd van vijf naar acht jaar.

Naast de elementen die verplicht aanwezig moeten zijn op grond van de vereisten uit de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, geven wij het bestuur in overweging de continuïteitsparagraaf te verbeteren door de risico's waarvoor men zich ziet geplaatst te kwantificeren en de beheersmaatregelen te beschrijven.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel gaan wij zo nodig het gesprek aan over onderwerpen die de doelmatigheid raken. Bij Stichting De Buitenkans kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

De intern toezichthouder geven wij in overweging in het volgende jaarverslag aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in het jaarverslag.

- Besteding middelen Passend Onderwijs

Het bestuur ontvangt aan middelen passend onderwijs voor arrangementen en versterking van de basisondersteuning € 9.423. Het bestuur verantwoordt zich onvoldoende over de inzet van deze middelen. Deze informatie komt niet tegemoet aan de breed levende maatschappelijke behoefte op dit onderwerp. Wij geven het bestuur daarom in overweging, aandacht te besteden aan de besteding en de verantwoording van deze zorgmiddelen in het eerstvolgende jaarverslag.

- *Meerjarenbegroting*

Naast de elementen die verplicht aanwezig moeten zijn op grond van de vereisten uit de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, geven wij het bestuur in overweging de continuïteitsparagraaf te verbeteren door een duidelijke verbinding te maken tussen de meerjarenbegroting en de doelstellingen vanuit het strategisch beleid in het eerstvolgende jaarverslag.

- *Verhouding OP-OOP*

Het aantal onderwijsgevend personeel (OP) is vrijwel gelijk aan het aantal onderwijsondersteunend personeel (OOP). Deze bewuste keuze is ingegeven door het onderwijsconcept van De Buitenkans, waarbij in de begeleiding van leerlingen veel gebruik wordt gemaakt van ondersteuners. De relatief hoge uitgaven voor OOP kunnen een risico vormen voor de opbouw van een buffervermogen, hetgeen uiteindelijk een risico voor de continuïteit van het bestuur kan betekenen.

Financiële rechtmatigheid

We beoordelen de financiële rechtmatigheid voor Stichting De Buitenkans als 'voldoende'. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid. In het onderzoek bij Stichting De Buitenkans leidt de weging van de beschikbare informatie tot een positief oordeel.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
School		
In het leerling- en onderwijsvolgsysteem dat de school gebruikt, ontbreekt een overzicht van de vorderingen in de kennis en vaardigheden op het niveau van de groep en van de school. Daarmee is deels niet voldaan aan art. 8, zesde lid, WPO. Daarom geven we een herstelopdracht.	Het bestuur zorgt ervoor dat basisschool De Buitenkans binnen een jaar weer voldoet aan de wettelijke eisen door een overzicht te verkrijgen van de vorderingen in de kennis en vaardigheden op het niveau van de groep en van de school. Het bestuur rapporteert uiterlijk in het tweede kwartaal van 2020 hierover aan de inspectie.	Wij beoordelen de rapportage en besluiten of nader onderzoek noodzakelijk is. In november 2019 hebben wij de rapportage van het bestuur over deze tekortkoming beoordeeld en geconstateerd dat aan de herstelopdracht is voldaan.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op basisschool De Buitenkans.

Conclusie

Het onderwijs op basisschool De Buitenkans is van voldoende kwaliteit.

Binnen het kwaliteitsgebied Onderwijsprocessen hebben we drie standaarden als voldoende beoordeeld: Aanbod (OP1), Zicht op ontwikkeling (OP2) en Didactisch handelen (OP3). Binnen het kwaliteitsgebied Schoolklimaat beoordelen wij de standaard veiligheid (SK1) als voldoende. Wij waarderen de standaard Pedagogisch klimaat (SK2) als goed. De onderwijsresultaten hebben wij niet beoordeeld omdat de school geen recente eindresultaten heeft vanwege het ontbreken van leerlingen in groep acht in de afgelopen twee jaar.

3.1. Stichting de Buitenkans

Basisschool De Buitenkans is op 27 augustus 2016 gestart. De pedagogiek van de school is gebaseerd op de visie van Reggio Emilia onderwijs en is zichtbaar en merkbaar doorgevoerd in het onderwijs op de basisschool. De missie van de school is dat de school elk individueel kind begeleidt in het leerproces vanuit welbevinden en betrokkenheid van het kind. Het uitgangspunt daarbij is dat elk kind uniek is. De basis van het onderwijs is dat kinderen leren van elkaar, hun omgeving en van de volwassene als begeleider.

Elke jaargroep heeft een leerkracht die gespecialiseerd is in specifieke leeftijdsgroep(en) en die elk schooljaar begeleider is bij deze specifieke leeftijdsgroep(en). Daarnaast heeft iedere leerkracht nog een specialisme zoals muziek, kunst, grafisch, techniek, yoga, sport of bijvoorbeeld natuur.

Naast de leerkracht in de basisgroep, heeft elke leerling, gebaseerd op zijn leeftijd, een mentor. Dit is een pedagogisch medewerker of onderwijsassistent die de hele schoolperiode bij deze groep blijft en daarmee de ontwikkeling van de leerling over een langere periode in beeld heeft.

De school heeft in de korte periode van haar bestaan diverse verhuizingen meegemaakt en is nu gevestigd in een gebouw waar zowel binnen als buiten veel ruimte is om Reggio Emilia onderwijs vorm te geven. De inrichting van de leeromgeving is in al haar facetten gebaseerd op het stimuleren van onderzoekend en ontdekkend leren.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

OP1 Het aanbod is van voldoende kwaliteit

De school heeft een doordachte keuze gemaakt in de leermaterialen. Daarbij zijn leerlijnen uitgewerkt en wordt er leerstof uit een grote diversiteit aan leermiddelen geselecteerd. De leraren stemmen de leerbehoeften af op de individuele leerling. Er is sprake van een rijke leeromgeving waarin onderzoekend en ontdekkend leren als uitgangspunt wordt gehanteerd.

Wat beter kan is het vastleggen welke leerstof en leermaterialen zijn aangeboden aan de individuele leerling en in hoeverre de aangeboden leerstof aansluit op de leerstijl van de leerling.

OP2 Er is voldoende zicht op ontwikkeling maar het meten en analyseren van de resultaten op groeps- en schoolniveau moet beter
De school verzamelt vanaf binnenkomst met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. In de schoolorganisatie is een werkwijze afgesproken om de gegevens die gaan over de ontwikkelingen van de leerlingen systematisch te verzamelen en vast te leggen. De school maakt gebruik van observatieinstrumenten en methodeonafhankelijke toetsen die echter nog niet volledig zijn genormeerd. De school maakt namelijk deel uit van een groep scholen die meewerken aan het normeren van de desbetreffende toets, waarbij het 'taaldeel' inmiddels is genormeerd. De portfolio's en groepsmappen bevatten aanvullende informatie over de leerlingen. De samenhang tussen deze informatie en het leerlingvolgsysteem kan duidelijker worden aangegeven. De gegevens over de individuele leerlingen worden geanalyseerd en het aanbod en didactische onderwijsbehoeften worden hierop afgestemd. Het team betreft de leerlingen op heldere en actieve wijze bij het evalueren van het leerproces en het formuleren van nieuwe leerdoelen.

Wat beter moet is het op groeps- en schoolniveau meten en vervolgens analyseren van de leerresultaten van de kernvakken aan de hand van methode onafhankelijke toetsen. Mede omdat de school relatief veel 'zij-intromers' heeft en nog maar een korte periode bestaat, is het gewenst om, naast het beeld van de leerresultaten van de individuele leerlingen, een betrouwbaar beeld te vormen van de opbrengsten van het onderwijs als geheel. Op deze wijze wordt het leerrendement van het onderwijs op groeps- en schoolniveau beter in kaart gebracht. Hiervoor geven wij een herstelopdracht.

OP3 Het didactisch handelen is in orde

We bezochten alle groepen samen met observanten van de school. Tijdens de lessen die we bijwoonden zagen we hoe de leraren werken aan een positieve gerichtheid van hun leerlingen op het leren. Leerkrachten ondersteunen de leerlingen actief bij het onderzoekend en ontdekkend leren door leervragen te helpen stellen. Ook ondersteunen zij de leerlingen in het leren toepassen van de methodiek van onderzoekend en ontdekkend leren. Er is rust in de groepen en er is een prettig werkklimaat. De leerlingen werken actief aan hun leerdoelen. De leraren hebben oog voor de individuele leerling. Leerlingen geven aan dit als prettig te ervaren.

Wat beter kan is dat de leerkrachten het didactisch handelen beredeneerd afstemmen op de individuele leerstijlen van de leerlingen evenals het vastleggen hiervan.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat				✍

SK1 De school heeft een deugdelijk veiligheidsbeleid

In de schoolorganisatie is een deugdelijk veiligheidsbeleid dat bestaat uit een periodieke monitoring van de sociale veiligheid en afspraken over de preventieve en curatieve werkwijze bij de waarborg van de sociale veiligheid. Een pestprotocol en heldere, schoolbrede gedragsregels voor de leerlingen maken daarvan deel uit. Daarnaast is er een aanspreekpunt voor ouders en leerlingen wanneer er signalen zijn die betrekking hebben op onveilige situaties.

SK2 Het pedagogisch klimaat is ondersteunend voor het leren van de leerling

We waarderen het pedagogisch klimaat op basisschool De Buitenkans als goed. Dat baseren wij op de gesprekken die we voerden met een aantal leerlingen, met teamleden, ouders, en een afvaardiging van de oudergeleding uit de MR. Ook onze waarnemingen over het pedagogisch handelen en het pedagogisch klimaat op de school en de wijze waarop de afspraken worden nageleefd door zowel leerlingen, leraren als ouders, wegen hierin mee.

De leerlingen met wie wij spraken, gaven ons aan dat zij zich veilig voelen op hun school, dat ze graag naar school gaan en tevreden zijn over wat zij leren op school. Ze vertelden ons hoe zij met hun groepsgenoten, mentor en leerkracht gesprekken voeren wanneer er situaties zich voordoen die daarom vragen. De gedragsregels en -afspraken zijn bekend bij de leerlingen en de leraren treden corrigerend op als de leerlingen deze afspraken niet naleven.

In de overige gesprekken, waaronder met ouders en de oudergeleding van de MR, werd ons duidelijk dat er een belangrijke inzet is van ouders bij de manier waarop het pedagogisch klimaat op de school vorm krijgt. Dit komt tot uiting in de vele ouders die dagelijks een bijdrage leveren aan het onderwijs op de school en in de diverse 'klussen' die ouders uitvoeren voor en met de school. Ook hier werd waarderend gesproken over het intensieve contact dat de school onderhoudt met de ouders.

De sterke betrokkenheid van de ouders hangt ook samen met het gegeven dat de ouders een bewuste keuze maken voor de school. Dit is een keuze die gebaseerd is op de onderwijskundige visie van de school. Een aanzienlijk deel van de ouders reist dagelijks een grotere afstand om hun kinderen naar school te brengen. Dit maakt dat de school sterk heeft ingezet op een intensieve en constructieve relatie met de ouders. De mentoren hebben hierin een belangrijke rol die door zowel de leerlingen als de ouders wordt gewaardeerd. De inzet op de relatie met de ouders werkt door in het pedagogisch klimaat van de school.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten	Niet te beoordelen			

OR1 De onderwijsresultaten zijn niet te beoordelen

We beoordelen de cognitieve eindresultaten van de school niet, omdat er geen recente informatie voorhanden is over de eindresultaten van groep acht. Er zijn voor het leerjaar 2016-2017 gegevens beschikbaar van twee leerlingen uit groep 8. Deze leerlingen waren echter korte tijd op basisschool De Buitenkans en hebben bijna hun hele onderwijsloopbaan op een andere basisschool gevolgd. In de cursusjaren 2017-2018 en 2018-2019 zijn er op basisschool De Buitenkans geen leerlingen in groep acht.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

4. Reactie van het bestuur

Algemeen

De presentatie van de bevindingen tijdens het vierjaarlijks onderzoek hebben we als zeer positieve feedback ontvangen. Alle standaarden zijn door de beide onderwijsinspecteurs als voldoende beoordeeld en het pedagogisch klimaat als goed. De inspecteurs hebben gezien dat er door de school echt kwaliteit aan het onderwijs is gegeven. Daarnaast zijn er een aantal punten genoemd die beter kunnen. De presentatie werd afgesloten met dat we op deze weg door moeten gaan, dat de inspecteurs er absoluut zeker van zijn dat wij deze kwaliteit vast gaan houden en daar verder mee gaan bouwen: tot over 4 jaar.

Herstelopdracht?

Als een verrassing volgt in het uiteindelijke rapport een herstelopdracht die wat schril afsteekt tegen de eerdere opbouwende feedback. We worden gevraagd om het goede inzicht dat we hebben van de vorderingen in de kennis en vaardigheden van ieder individueel kind, ook te maken op het niveau van de groep en van de school. Onze visie is dat elk kind uniek is en dat je de ontwikkeling van dit unieke kind in beeld moet hebben en het best passende aanbod voor dit kind beschikbaar moet zijn. De Buitenkans kiest er daarom heel bewust voor om juist te focussen op de voortgang van ieder individueel kind en deze niet af te gaan zetten tegen een norm. Omdat we de voortgang van ieder individueel kind zo secuur volgen is het samenvoegen van de informatie naar groep- en naar schoolniveau een kleine opgave. Een opgave die we daarnaast al gestart waren, omdat we deze als bestuurlijke informatie relevant achten, maar niet willen gebruiken in de klas. Daar moet de individuele en vooral ook eigen ontwikkeling centraal staan.

Buffervermogen

Vanwege het feit dat een stichtingsnorm gehaald moet worden, heeft De Buitenkans bewust gekozen een aantal investeringen te doen om te kunnen groeien. Vanwege de huidige snelle groei worden begeleiders (mentoren en leerkrachten) geworven en opgeleid, wat extra kosten met zich meebrengt. Deze investeringen moeten worden gedaan om op een verantwoorde manier te kunnen groeien. In het rapport wordt deze verantwoorde groei dan ook als zeer positief beoordeeld. In een ander deel van het rapport worden de risico's juist weer uitgelicht van het hebben van een lage buffer, welke een rechtstreeks gevolg is van een school die jaar op jaar flink groeit. Zodra een stabiel aantal kinderen is bereikt zullen de investeringen vanwege de groei niet meer nodig zijn en kan de buffer verder worden opgebouwd. Ook wordt in het rapport aangegeven dat het relatief hoge aantal onderwijsondersteunende personeelsleden een risico vormt voor de buffervorming. Binnen ons onderwijsconcept is er een mentor voor elk kind en heeft een mentor maximaal 25 mentorkinderen. De mentor heeft een zeer belangrijke rol in het goede pedagogische klimaat welke dan ook hoog scoort.

Dit brengt kosten met zich mee, echter is er voldoende ruimte in de begroting om in een stabiele situatie een buffer op te bouwen die voldoende is om de risico's af te kunnen dekken.

Aanbod

De opmerking dat het vastleggen van het aanbod dat aansluit bij de leerstijl van de leerling beter kan, zet de lezer van het inspectierapport mogelijk op het verkeerde been. Het is namelijk zo dat het aanbod juist is afgestemd op de leerstijl van het kind. Daarnaast is elke groepsruimte zo ingericht dat er voor elke leerstijl aandacht is. Het is heel positief en ook wel bijzonder dat er op de Buitenkans voor elke leerstijl aandacht is.

En dan kan het kwalitatief nog beter (volgens de inspecteurs) als we dit consequent en meer gestructureerd vastleggen. Dit is inmiddels reeds geïmplementeerd.

Andere genoemde punten die beter kunnen

We zijn een lerende organisatie en blijven ons continu verbeteren. We zijn dan ook blij met feedback en kunnen ons verrijken met de genoemde adviezen en verbeterpunten. Hier zijn we al meteen mee aan de slag gegaan.

Het signaal van de inspecteurs dat als de Buitenkans zich de komende jaren zo blijft ontwikkelen, we richting een excellente school gaan, is een bevestiging dat we goed bezig zijn met ons vernieuwende onderwijs.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

